

یادداشت

این اقتصاد شغل می‌خواهد نه یارانه

محمد رضا فرهادی‌پور

• دادن وعده‌های مالی انتخاباتی و حرکت در راستای تحقق یعنی برنامه‌ریزی برای وضعیت آتی اقتصاد. برای مثال اگر یک کاندیدای ریاست‌جمهوری بگوید که یارانه‌ها را پنج برابر می‌کند، مثلا از ۴۵ هزار تومان به ۲۲۵ هزار تومان می‌رساند، باید بدانیم که چگونه می‌خواهد این کار انجام دهد. به عبارت دیگر، در زمینه افزایش یارانه‌ها صرف وعده کفایت نمی‌کند، حداقل باید جامعه کارشناسی از نحوه انجام این کار آگاه باشد و آن را برای آحاد مردم توضیح دهد. کاندیدای ریاست‌جمهوری باید مشخص کند از کجا می‌خواهد منابع مالی افزایش یارانه را تأمین مالی کند. راه‌های تأمین پول یارانه‌ها عبارت‌اند از:

- افزایش مالیات عمومی
- افزایش مالیات ثروتمندان
- افزایش مخارج دولت با ایجاد کسری بودجه (چاپ پول)
- افزایش قیمت حامل‌های انرژی (افزایش قیمت بنزین، آب، برق، گاز و...)
- فروش اموال دولت
- از محل درآمدهای نفتی اگر محقق شد
- استقراض از نهادهای مختلف
- برداشت از ذخایر صندوق‌های بازنشستگی
- از محل فروش ارز در اختیار دولت به قیمت بالا
- افزایش تعرفه‌های واردات
- دریافت عوارض‌های مختلف از شهروندان مثلا با افزایش قیمت خودرو

مردم ایران حالا یارانه را خوب می‌شناسند و می‌دانند که یارانه‌دادن مثل دادن ماهی است و نه یاد دادن ماهیگیری. می‌دانند یارانه یک ماهی ظاهرا مجانی است؛ اما در گذر زمان مدام اندازه این ماهی کوچک می‌شود و کم‌کم ردی از دردشان دوا نخواهد کرد. به عبارت دیگر، ناهار مجانی در اقتصاد وجود ندارد. این اقتصاد ماهیگیری می‌خواهد، نه ماهی و انتظار می‌رود یک کاندیدای ریاست‌جمهوری این موضوع را درک کند.

شاید اگر مردم این موضوع را بدانند که محل تأمین پول یارانه کجاست، چندان هم با آن موافقت نکنند. مثلا به مردم بگوییم یارانه زیاد می‌شود و قیمت آب و برق و گاز و بنزین هم سه سه برابر می‌شود! صرف وعده افزایش یارانه بدون مشخص‌کردن منبع این افزایش، فقط باعث سردرگمی می‌شود و افزایش یارانه‌ها شاید برای کسب رأی مفید باشد؛ اما شغل ایجاد نمی‌کند. دولت باید کاری کند که موجبات سرمایه‌گذاری در اقتصاد و رونق اقتصادی فراهم شود. امروز تحصیل‌کردگانی بی‌کار در عموم خانوارها هستند و انتظار دارند، برنامه ایجاد اشتغال را از کاندیدی، ریاست‌جمهوری بشنوند. ایجاد اشتغال مستلزم این است که دولت کاری کند اعتماد خانوارهای صاحبان پس‌انداز و سرمایه‌گذاران (داخلی و خارجی) به اقتصاد و بازارهای مختلف جلب شود و رونق به اقتصاد بیاید.

اعتماد و ایجاد امنیت برای سرمایه‌گذاری مهم است و بدون آنها شغل ایجاد نمی‌شود. این اقتصاد شغل می‌خواهد، نه وعده افزایش یارانه.

کدر

وزیراقتصاد:

۷۰۰هزار میلیارد تومان بدهی دولت کذب است

● ایسنا: وزیر اقتصاد و امور دارایی اعلام کرد: نقل‌قول مبنی بر اینکه ۷۰۰هزار میلیارد تومان بدهی دولت به ۷۰۰هزار میلیارد تومان تبدیل شده است، کذب است. علی‌طیبنیا، وزیر اقتصاد و امور دارایی، پس از جلسه هیئت دولت در جمع خبرنگاران اعلام کرد: اصل این بدهی‌ها مربوط به گذشته است و آنچه در دولت فعلی به آن بدهی‌ها اضافه شده، سودی است که به‌طور طبیعی به این بدهی‌ها تعلق می‌گیرد.

حضور طبینا در مناظرات انتخاباتی

● ایسنا: در حالی گفته می‌شود معرفی‌نشدن نماینده اقتصادی حسن روحانی، عامل لغو مناظرات اقتصادی انتخاباتی بوده‌است که به گفته منابع آگاه از ستاد انتخاباتی روحانی، علی‌طیبنیا به‌عنوان نماینده اقتصادی حسن روحانی برای شرکت در مناظرات اقتصادی تعیین و معرفی شده بود. روز گذشته کانال رسمی ستاد ابراهیم رئیسی، یکی از نامزدهای دوازدهمین دوره انتخابات ریاست‌جمهوری اعلام کرد مناظره اقتصادی بین نمایندگان کاندیداهای ریاست‌جمهوری به‌دلیل معرفی‌نشدن نمایندگان حسن روحانی لغو شده است. درهمین‌باره یک منبع آگاه گفت این خبر صحت ندارد و علی‌طیبنیا، وزیر اقتصاد، به‌عنوان سرتیم اقتصادی برای مناظره تلویزیونی و شاپور محمدی، رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار، برای مناظره رادیویی انتخاب و معرفی شده بودند. این منابع عدم برگزاری مناظرات را آماده‌نبودن سایر نامزدها از جمله محمدباقر قالیباف و ابراهیم رئیسی دانستند.

علی دینی ترکمانی در گفت‌وگو با «شرق» ۴درصد دربرابر۹۶درصد را بررسی کرد

تقلید ناشیانه قالیباف از وال استریت

متهاب قلّی‌زاده: می‌گوید: قالیباف نماینده جریانِ است که به اصولگرا معروف شده است و باید دید خود این جریان و افراد منتسب به آن تا چه اندازه در شکل‌گیری فاصله طبقاتی نقش بازی کرده‌اند. اگر اینها بررسی شود، روشن است که محمدباقر قالیباف نمی‌تواند نماینده قشر به اصطلاح آسیب‌پذیر باشد. علی دینی ترکمانی، عضو هیئت علمی مؤسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی، در گفت‌وگویی با «شرق»، شعارهای اقتصادی شهردار تهران را که یکی از کاندیداهای ریاست‌جمهوری است، بررسی کرده است. به گمان او اگر ما سرمایه موجود در مستقلات را به‌عنوان یکی از منابع درآمدی و ثروتی مهم در نظر بگیریم که باعث بروز نابرابری‌های بسیارسیار شدید شده است، در این حال می‌توانیم بگوییم شهرداری تهران و برخی دیگر از نهادها با عملکرد اشتباه خودشان باعث شدند که قیمت مستقلات به شکل سرسام‌آوری افزایش پیدا کند. در این وضع به‌قطع آقای قالیباف نقش داشته است؛ یعنی آنچه باعث شده، توزیع ثروت نابرابر شود، در درجه نخست مستقلات است.

ببینید: در مطالعات جهانی، هرگز نسبت چهار درصد یا ۱۰ نسبت به ۹۰ درصد مطرح می‌شود؛ گاهی هم نسبت ۱۰ درصد بالایی به ۱۰ درصد پائینی بررسی می‌شود. به‌طور مشخص پرسش من درباره ایران است. ببینید: در مطالعات جهانی، هرگز نسبت چهار درصد من درآوردی است. نکته دوم هم به پرسش شما بازمی‌گردد که آیا اطلاعات دقیقی درباره این رقم وجود دارد؟ آقای قالیباف با درواقع تیشش باید پاسخ دهند که با چه جامعه آماری ای به این رقم رسیده‌اند؟ در این جامعه کل مردم ایران بررسی شده‌اند؟ روش تحقیق‌شان چه بوده است؟ و پرسش‌هایی از این دست، خب: آیا اطلاعات و آماری وجود دارد که نهادهای افراد خاص به آن دسترسی داشته باشند؟ هرچند به گمان من بسیارسیار بعید است که اطلاعاتی وجود داشته باشد و اگر هم اطلاعاتی وجود داشته باشد، در آمارهای رسمی که عموما در آمارها و مطالعات بودجه خاتوا ارائه می‌شود، نسبت ثروت و دارایی ۱۰ درصد بالای نسبت به ۱۰ درصد پائینی، بررسی و ارزیابی می‌شود. آن هم به گمان من در کشور اطلاعات دقیقی دراین‌باره وجود ندارد. نکته دیگر این است که اگر چنین آماری وجود داشت، خود دولت از آن برای حذف دهک‌های پردرآمد از دریافت یارانه‌های نقدی بهره می‌جست؛ چرا باید کار شناسایی را آغاز می‌کرد؟ درواقع شناسایی دقیق وسع خانوارها مستلزم این است که منابع درآمدی مختلف خانوارها به شکل دقیق رصد شود.

آ آقای قالیباف در شعارهای انتخاباتی‌اش از حضور چهار درصد طبقات بالایی که بیشترین ثروت ایران را در اختیار دارند، مقابل ۹۶ درصد قشر ضعیف سخن گفته است؛ پرسش نخست این است که جامعه آماری آقای قالیباف چیست؟ این عدد را از کجا آورده است؟ اصلا آماری درباره این وجود دارد که ایران چهار درصد ثروتمند دارد و ۹۶ درصد فقیر؟ نخستین نکته این است که این سخنان اقتباسی است از شعار معروف یک درصد برابر ۹۹ درصد در جنبش وال‌استریت. همین‌طور می‌توان گفت برداشتی است از سخن توماس پیکتی که در کتاب سرمایه در قرن بیست‌ویکم انجام داده است. او هم سهم یک درصد بالایی‌ها را در گذر زمان بررسی کرد. منتها آقای قالیباف برای آنکه نشان دهد نوآوری هم دارد، یک درصد، ۹۹ درصد را به چهار درصد ۹۶ درصد تغییر داده است. خب: طبیعی است که هیچ مبنای آماری تحلیلی ندارد؛ چراکه مقدمه و لازمه این نوع آماردهی، انجام کارهای آماری است. روشن است این جملات تنها برای این انتخاب شده که تکراری نباشد؛ درواقع نکته مهم از نظر جامعه‌شناسخی و با تحلیل جامعه‌شناسانه یک جریان سیاسی این است که خواناخواه مشخص است این شعار آقای قالیباف تحت‌تاثیر جریان آمریکایی است و تنها بسیارسیار ناشیانه سعی کرده رد کم کند.

آ پس شما معتقدید که اصلا آماری دراین‌باره وجود

ندارد و این شعار کاملا «من درآوردی» است؟

خب، در اینکه این اتفاق رخ نمی‌دهد و آمار خاصی هم وجود ندارد، شکی نیست. تردید نیست که چنین چیزی وجود ندارد و خود آقای قالیباف هم رونمایی نمی‌کند که چنین آماری را از کجا آورده است؛ منتها نگاهش این بوده که یک فضای همدلی و همراهی اجتماعی برای خودش ایجاد کند. او با تأکید بر اینکه من دنبال برقراری عدالت اجتماعی هستم و می‌خواهم توزیع درآمد و ثروت را عادلانه‌تر کنم، شعاری داده که بن پایه علمی ندارد. اینکه اینها مبنای آماری دقیقی دارد یا نه، معلوم است که ندارد.

آ خب: چرا او وارد این بحث شده است؟

خب مشخص است: برای اینکه گروه‌های اجتماعی را که به موضوع نابرابری حساس‌اند هدف‌گیری کرده است.

آ پس شما معتقدید که اصلا آماری دراین‌باره وجود

اقتصاد

معاون وزیر کار در گفت‌وگو با «شرق» ادعای شهردار تهران را بررسی کرد

قالیباف، راننده ماشین «۴درصد ساز»

شکوفه حبیب‌زاده: قالیباف در اولین مناظره شش کاندیدای دوازدهمین دوره انتخابات ریاست‌جمهوری، جامعه را دو تکه کرد. او از ۹۶ درصد و چهاردرصدی گفت که البته غیرکارشناسی بودن آن، صدای بسیاری از کارشناسان را درآورد. طنز ماجرا این بود که مردم هم واکنش‌های مشابهی داشتند. در یکی از تصاویر منتشرشده، مردی کارخانه‌دار پشت ماشین خود کاغذی را جیبشده بود که می‌گفت: «۲۰ سال است کارخانه‌دارم، اما از چهاردرصد نیستم». اینکه این ۹۶ و چهار درصد از کجا آمده، هنوز معلوم نیست؛ زیرا هیچ آماری آن را تأیید نمی‌کند. حجت‌الله میرزایی، معاون امور اقتصادی وزیر کار در گفت‌وگو با «شرق» از بی‌اساس بودن این شعار می‌گوید و بی‌تناسبی این شعار با هویت آقای نابرابری، فقیر محله هرندی خبر می‌دهد که از اساس، قالیباف را به حامیان چهاردرصدی در شهر و نه ۹۶درصدی داعایی او، پیوند می‌دهد.

آ اینکه نمی‌توانیم به حذف افشار ثروتمند جامعه در زمینه دریافت یارانه اقدام کنیم هم به نبود آمارهای دقیق از افشار مختلف برمی‌گردد؟ بله، همین‌طور است. نه آمار افشار ثروتمند وجود دارد؛ چون بخش مهم دارایی‌ها و فعالیت‌های اقتصادی گروه‌های ثروتمند غیرشفاف و مبهم و بخشی نیز ناقص و غیرقابل استناد است و نه آمار گروه‌های مستحق دریافت یارانه وجود دارد و نمی‌دانیم مبنای داده‌های آقای قالیباف کجاست.

آ با نگاهی به عملکرد آقای قالیباف، پایبندی او به چنان ادعایی را می‌توان رصد کرد؟

عملکرد ایشان در تهران تولید و تقویت و فربه‌سازی همان گروه چهاردرصدی به‌شدت نابرابری‌ساز بوده. با اقدامات ایشان در ۱۲ سال گذشته تهران به شهر صدفقیر و پرهزینه تبدیل شده؛ نتیجه آن روند فزاینده فقیرزدایی از شهر بوده و امروز گروه‌های فقیر در تهران نمی‌توانند زندگی کنند. فقیرزدایی به جای فقرزدایی، محصول عملکرد ایشان بوده. بکی از سازوکارهای نابرابری‌ساز صدقگاهای چپ در رقابت‌های آمریکاست. هیچ آماری تأیید نمی‌کند که شکاف ۹۶ و چهاردرصدی داریم، دو مسئله وجود دارد: اول اینکه این تقسیم‌بندی‌ها باید مبنایی واقعی داشته باشد و از شواهدی حداقلی تبعیت کند. دوم اینکه تناسبی بین شعاردهنده یا سخنگوی چنین رویکردی با این شعار وجود داشته باشد که هیچ‌کدام از اینها نیست. به نظر می‌رسد اقدام این کاندیدای ریاست‌جمهوری، کیی برداری خیلی طنزآلود از شعار جنبش ۹۹درصدی وال‌استریت است. نه در کشور ما آن سطح از نابرابری به گواه شاخص‌ها وجود دارد و نه آقای قالیباف تناسبی با این شعار دارد. اگر چه جامعه‌ای هستیم که به دلایل متعددی با نرخی از

ادامه در صفحه ۱۸

از ایجاد رونق در صنایع وابسته تا همکاری‌های بین‌المللی

تحقق اهداف تعیین‌شده در ایران خودرو

راکد درآمد بود به چرخه تولید بازگشت. از ابتدای سال ۹۳ نیز با تأمین به‌موقع، دیگر هیچ خودروی ناقصی از خط تولید عبور نکرد و ایران‌خودرو توانست در این سال ۶۰۱ هزار دستگاه خودرو را تولید و روانه بازار کند. روند افزایش تولید در ایران‌خودرو به همراه اجرای پروژه‌های افزایش و بهبود کیفیت محصولات همچنان ادامه یافت و در سال گذشته نیز این شرکت توانست با تولید ۶۲۵ هزار دستگاه انواع خودرو سواری و وانت سهم بیش از ۵۰ درصدی خود در بازار را حفظ کند.

توسعه محصولات

ایران‌خودرو در سال‌های اخیر در زمینه توسعه محصولات و مدیریت بازار فعالیت‌های زیادی را انجام داده است. این شرکت در صد بوده تا با تنوع‌بخشی به سبد محصولات در بخش‌های مختلف ابعادی و قیمتی برای به سلاقی متنوع مشتریان پاسخ دهد. این امر با راه‌اندازی مجدد مرکز طراحی و توسعه محصول و تسریع در توسعه پروژه‌های محصولی محقق شده است. توسعه پروژه‌های پلنفرم و قوای محرکه نیز بخش دیگری از اقدامات این بخش محسوب می‌شود.

همکاری‌های بین‌الملل

توسعه مدل همکاری مولتی‌برند و تغییر راهبردی سهم شرکای خارجی در محصولات و افزایش توان چانه‌زنی در نحوه همکاری‌ها با تأکید و صادرات و بالانس ارزی بخشی از تلاش‌های ایران‌خودرو در همکاری با شرکت‌های خارجی است. ایران‌خودرو در همکاری‌های جدید خود با خودروسازان خارجی بر سرمایه‌گذاری

شده. ایران خودرو در این قرارداد قب استفاده از

خبر

واکنش گمرک

به ادعای واردات چوب بستنی

● ایسنا: گمرک ایران در واکنش به اظهارات یکی از کاندیداهای انتخابات ریاست جمهوری، درباره واردات چوب بستنی از کاهش ۷۳ درصدی واردات این کالا نسبت به سال ۱۳۹۲ خبر داد و دلیل عمده این کاهش را راه‌اندازی کارخانه‌های تولید این محصول عنوان کرد. همچنین میزان واردات چوب بستنی در سال ۱۳۹۵ براساس ثبت سفارشات انجام‌شده و مجوزهای قانونی بهداشت و سلامت اخذشده به وزن بالغ بر ۶۱۷ تن با ارزش ۹۹۳ هزار دلار بوده که از سال ۱۳۸۴ تاکنون از کمترین میزان واردات برخوردار بوده که واردات یادشده از کشورهای چین، دانمارک و امارات متحده عربی بوده است. ارقام مربوط به این کالا در سال ۱۳۸۴ بیانگر واردات بالغ بر هزارو ۶۱۴ تن به ارزش یک‌میلیون و ۴۸۴ هزار دلار صفا از کشور چین بوده است. روند افزایش واردات کالای یادشده در سال‌های پس از آن نیز منجر به واردات هزارو ۸۴۳ شد که این میزان با افزایش حدود ۲۵ درصدی در وزن، سه دوهزار و ۳۰۹ تن در سال ۱۳۹۲ به‌دلیل سفارشات ثبت‌شده قبلی و حقوق مکسبیه برای صاحب کالا برای انجام واردات رسید. بنابراین نگاهی به ارقام یادشده، حاکی از کاهش حدود ۷۳ درصدی در وزن این کالا در سال ۱۳۹۵، سال پایانی دولت یازدهم، نسبت به سال آغازین (سال ۱۳۹۲) بوده و حدود سه میلیون دلار صرفه‌جویی ارزی را به‌دنبال داشته است. گفتنی است از دلایل عمده کاهش واردات چوب بستنی، راه‌اندازی کارخانه‌های تولیدی محصول مذکور نظیر کارخانه تولیدی در رزنیده در استان مرکزی در سال‌های اخیر به‌شمار می‌ود.

افزایش سقف وام مسکن بدون سپرده

● وام‌گیرندگان از محل اوراق گواهی حق تقدم استفاده از تسهیلات مسکن، علاوه بر سقف‌های مصوب از محل اوراق می‌توانند در حالت انفرادی ۱۰ میلیون و زوجین تا ۲۰ میلیون تومان وام بدون سپرده بگیرند. به گزارش بانک مرکزی، شورای پول و اعتبار در یک هزار و دویست‌وسوی‌ویکمین جلسه خود در ۱۲ اردیبهشت موارد زیر را تصویب کرد: ۱- افزایش سقف تسهیلات بدون سپرده جعاله مسکن به ۲۰۰ میلیون ریال برای یک پلاک ثبتی توسط بانک‌های تجاری و بانک مسکن. ۲- موافقت با اعطای تسهیلات خرید مسکن بدون سپرده به زوجین توسط بانک‌های تجاری و بانک مسکن، تا سقف مبالغ زیر بر روی یک پلاک ثبتی، مشروط به رعایت تعادل منابع و مصارف بانک.

- شهر تهران معادل هزار میلیون ریال (هریک از زوجین حداکثر ۵۰۰ میلیون ریال) - مراکز استان و شهرهای بالای ۲۰۰ هزار نفر جمعیت معادل ۸۰۰ میلیون ریال (هریک از زوجین حداکثر ۴۰۰ میلیون ریال) - سایر مناطق شهری معادل ۶۰۰ میلیون ریال (هر یک از زوجین حداکثر ۳۰۰ میلیون ریال). ۳- بانک مسکن مجاز است به تسهیلات‌گیرندگان مسکن از محل اوراق گواهی حق تقدم استفاده از تسهیلات مسکن (علاوه بر سقف‌های مصوب از محل اوراق مذکور)، در حالت انفرادی تا سقف صد میلیون ریال و برای زوجین تا سقف ۲۰۰ میلیون ریال تسهیلات خرید مسکن بدون سپرده پرداخت کند. به‌این‌ترتیب بانک مسکن می‌تواند به استفاده‌کنندگان تسهیلات از محل اوراق گواهی حق تقدم استفاده از علاوه بر سقف تسهیلات فعلی، مبلغ صد میلیون ریال برای خرید مسکن انفرادی و مبلغ ۲۰۰ میلیون ریال برای خرید مسکن توسط زوجین پرداخت کند.

۴- درخصوص بانک مسکن با تجمیع تسهیلات فروش اقساطی مسکن از محل حساب‌های صندوق پس‌انداز مسکن، پس‌انداز مسکن جوانان و صندوق پس‌انداز ساخت مسکن با تسهیلات مسکن بدون سپرده، حداکثر معادل سقف تسهیلات خرید مسکن بدون سپرده بر روی یک واحد مسکونی، موافقت می‌شود. براین‌اساس به‌منظور مساعدت به دارندگان انواع حساب‌های صندوق پس‌انداز مسکن که تاکنون از تسهیلات استفاده نکرده‌اند، این امکان برای آنها فراهم می‌شود تا ضمن استفاده از امتیاز تسهیلات حساب خود، مابه‌التفاوت تا سقف ۶۰۰ میلیون ریال از محل تسهیلات بدون سپرده دریافت کنند. ۵- با تجمیع امتیاز تسهیلات برای زوجین دارندنده حساب پس‌انداز مسکن جوانان بانک مسکن، منوط به رعایت سقف اعطای تسهیلات متناسب با هر حساب (براساس امتیاز حاصله زوجین) جهت اعطای تسهیلات مسکن برای یک پلاک ثبتی موافقت شد. بر این اساس زوجین دارندنده حساب‌های پس‌انداز مسکن جوانان می‌توانند طبق امتیاز حساب خود و رعایت دیگر سقف تسهیلات متعلقه به آن حساب، مشترکاً برای خرید یک واحد مسکونی اقدام کنند.

به‌عنوان مثال زوج و زوجة دارای امتیاز تسهیلات انفرادی هرکدام ۴۰۰ میلیون ریال می‌توانند به صورت مشترک ۸۰۰ میلیون ریال تسهیلات خرید بر روی یک واحد مسکونی دریافت کنند. ۶- بر اساس مصوبه مورخ ۱۳۹۴٫۰۲٫۲۹ شورای پول و اعتبار بابت امکان اعطای تسهیلات خرید مسکن تا سقف تسهیلات در شهر تهران معادل ۶۰۰ میلیون ریال، مراکز استان و شهرهای بالای ۲۰۰ هزار نفر جمعیت معادل ۵۰۰ میلیون ریال، سایر مناطق شهری معادل ۴۰۰ میلیون ریال قابل اقدام است. همچنین امکان اعطای تسهیلات ساخت تا ۸۰ درصد هزینه ساخت مسکن به بانک تسوعه تعاون نیز تسری می‌یابد.